

25.5.2020

## **LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN ASETUS LIIKENNE- JA VIESTINTÄVIRASTON LIIKENNETTÄ KOSKEVISTA MAKSULLISISTA SUORITTEISTA ANNETUN ASETUKSEN LIITTEEN MUUTTAMISESTA**

### **PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Ehdotetaan muutettavaksi liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen (1452/2019) liite. Liitteeseen ehdotetaan tehtäväksi suoritteiden nimikemuutoksia sekä suoritelisäyksiä ja –poistoja mm. uuden tieliikennelain (729/2018) ja ajoneuvolain kokonaisuudistuksen sekä ajoneuvojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen ((EU) 2018/858) perusteella. Lisäksi tehtäisiin muutamia muita yksittäisiä muutoksia sekä teknisluonteisia korjauksia ja täsmennyksiä. Muutosehdotus ei sisällä nykyisten suoritteiden maksumuutoksia.

Asetusmuutos tulisi voimaan 1.7.2020 kuitenkin siten, että tieliikennettä koskevat ajoneuvojen tyyppihyväksyntään ja tyyppitietojen tallentamiseen liittyvät 3A-4A kohdat tulisivat voimaan 1.9.2020 korvaten asetuksen liitteen tieliikenteen kohdat 3-4, joiden voimassaolo päättyy 31.8.2020. Kohta 5A tulisi voimaan 1.11.2020 ja korvaisi tieliikenteen nykyisen kohdan 5, joka olisi voimassa 31.10.2020 saakka. Asetus 1452/2019 on voimassa vuoden 2021 loppuun asti.

Toimivalta:

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §.

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) 34 §.

Laki eräiden ennakkoratkaisujen maksuperusteista (1209/2006) 2 §.

### **PERUSTELUT**

#### **1. Nykytilan arviointi**

Valtion maksuperustelain (150/1992) mukaisia maksuja koskeva liikenne- ja viestintäministeriön asetus (1452/2019) Liikenne- ja viestintäviraston liikennettä koskevista suoritemaksuista on annettu 19.12.2019. Asetuksen voimassaolo päättyy 31.12.2021.

#### **2. Valmistelu**

Asetuksen muutosluonnos on valmisteltu virkatyönä liikenne- ja viestintäministeriössä yhteistyössä Liikenne- ja viestintäviraston kanssa.

Asetusluonnos on ollut lausuntokierroksella pp.kk.2020–pp.kk.2020 vapaasti kommentoitavana lausuntopalvelu.fi -portaalissa. Vastauksia saatiin xxx.

Valtiovarainministeriöltä pyydettyssä lausunnossa xxx...

### 3. Ehdotuksen vaikutukset

#### Yleistä

Ehdotuksen mukaisten muutosten arvioidaan lisäävän vuoden 2020 tuottoja noin 200 000 euroa verrattuna nykyisen asetuksen perusteella kertyviin tuottoihin.

Nykyisen asetuksen valmistelussa ennakoitiin asetuksen mukaisista suoritteista kertyvän vuonna 2020 yhteensä noin 92 miljoonaa euroa, joista julkisoikeudellisten suoritteiden osuus olisi noin 83 miljoonaa euroa ja liiketaloudellisten suoritteiden osuus noin 8,5 miljoonaa euroa. Suoritetuotannon kustannusvastaavuudeksi odotettiin muodostuvan 97 % siten, että julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus olisi 98 % ja liiketaloudellisten 96 %.

Poikkeusolojen ja vallitsevan tilanteen vaikutukset tulevat heijastumaan toimintaan, mutta tässä vaiheessa ei ole vielä mahdollista tehdä johtopäätöksiä maksullisen toiminnan vuoden 2020 toteumasta. Liikenne- ja viestintävirasto seuraa säännöllisesti ja tavanomaista useammin tehtävällä raportoinnilla vaikutusta viraston talouteen, mutta alkuvuoden toteutumien perusteella ja nykyisten tietojen pohjalta ei voida vielä tilannetta ennakoida koko vuoden osalta. Tarvittaessa tilannetta päivitetään mahdollisuuksien mukaan valmistelun aikana.

#### YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

**Asetuksen liite ja siihen ehdotetut muutokset suoriteryhmittäin verrattuna voimassa olevaan maksuasetukseen:**

##### Ilmailu

**Lentotoimintaan ja liikenteen harjoittamiseen liittyviä suoritteita** koskevasta kohdasta muutettaisiin kohdan 3.3 otsikko ja huomautustekstit sekä poistettaisiin tarpeettomana ilmalaivan tai kuumailmapallon lentotoimintalupa (nykyinen 3.3.1). Samoin poistettaisiin tällaisen lentotoimintaluvan muutosta koskeva kohta 3.4.1.3.

**Lentokelpoisuuteen liittyvien suoritteiden** ryhmään ehdotetaan tehtäväksi suoritenimikkeiden korjauksia ja pieniä tarkennuksia kohtiin 5.1.1.3, 5.1.9.2 ja 5.1.10.1.

**Lennonvarmistukseen ja ilmatilan hallintaan liittyviä suoritteita** koskevassa kohdassa päivitetäisiin suoritenimikkeitä vaihtamalla lennonvarmistuspalvelun tarjoajan ja ilmaliikennepalvelukoulutusorganisaation toimilupa hyväksyntätodistukseksi.

**Ilmatilan hallintaan liittyvien suoritteiden** ryhmään tehtäisiin muutoksia uuden, Euroopan unionin siviili-ilmailun turvallisuutta koskevaa asetusta täydentävän lainsäädännön (HE 41/2020) ja asetuksen (EU) 2019/947 perusteella, ja muutokset tulisivat näiden myötä voimaan heinäkuun alusta. Liitteeseen lisättäisiin uutena suoritenimikkeenä Kieltävän, rajoittavan tai vapauttavan UAS-ilmatilavyöhykkeen antaminen, jonka maksu olisi 320 euroa. Ehdotuksen kohdan 7.3.2 perusteella perittäväksi tulevien maksujen määrien ennakointi on haasteellista, mutta tämän vuoden määräksi arvioidaan muutamia satoja. Lisäksi päivitetäisiin nykyistä suoritenimikettä (nykyinen 7.3.2, ehdotuksen kohta 7.3.3).

**Muut ilmailuun liittyvät suoritteet** -ryhmässä muutettaisiin AMC-käsittelyä (ilmailuviranomaiselle tehdyt esitykset hyväksyttäväksi menetelmiksi Euroopan unionin lainsäädännön mukaisten vaatimusten

täyttämiseksi) ja AltMoC-käsittelyä (vaihtoehtoiset vaatimusten täyttämisen menetelmät) koskeva nimike yleisemmäksi. Maksuasetuksessa mainittujen lentotoiminnan, koulutus- ja lupakirjatoiminnan määräysten ja lääketieteellisten määräysten lisäksi käsittely voi liittyä myös lennonvarmistusta ((EU) 2017/373), lentopaikkoja ((EU) 139/2014) ja lentokelpoisuutta ((EU) 1321/2014) koskeviin määräyksiin. Muutoksella ei odoteta olevan vaikutusta vuoden 2020 suoritustuottoihin.

## **Merenkulku**

**Merenkulun koulutukseen ja koulutuksenjärjestäjään liittyvät hyväksynät** -kohdasta poistettaisiin kohta 9.3. Merenkulun koulutuksen järjestäjän ja koulutuksen arviointi ja hyväksyminen, maksu/työtunti/arviointiryhmä.

## **Raideliikenne**

**Rautatiekalustorekisterisuoritteiden** kalustoyksikön vuosimaksua koskevaa huomautusta täsmennettäisiin.

**Suoriteryhmiä 2 ja 3** otsikoihin tehtäisiin muutamia termikorjauksia.

**Rautatieinfrastruktuuri- ja rautatiekalustolupiin liittyviä suoritteita** koskevassa kohdassa poistettaisiin rautatiejärjestelmän käyttöönottoluvan alakohta, joka koskee lausuntoa infra- ja kalustosuoritteisiin.

**Tavaravaunujen kunnossapitoon liittyvien suoritteiden** ryhmään tehtäisiin muutoksia perustuen asetukseen (EU) 2019/779, jonka soveltamisen myötä kesäkuussa sertifiointien kohde laajenee tavaravaunujen kunnossapidosta vastaavista yksiköistä kaiken tyyppisen kaluston kunnossapidosta vastaaviin yksiköihin.

Rautateiden tavaravaunujen kunnossapidosta vastaavien yksiköiden sertifiointin suoritenimikkeet muutettaisiin kunnossapidosta vastaavan yksikön (ECM) todistuksen työtuntimaksuksi ja valvonnan vuosimaksuksi (kohdat 9.1 ja 9.2). Maksuihin ei tulisi muutoksia. Lisäksi kohtaan lisättäisiin uusina suoritenimikkeinä 9.3 Kunnossapitotoiminnan todistus, maksu/työtunti 200 euroa ja 9.4 Kunnossapitotoiminnan valvonta, vuosimaksu, 1 500 euroa. Jos kalustoyksiköiden kunnossapidosta vastaava yksikkö vastaa itse myös kunnossapitotoiminnoista, ei siltä tulisi perittäväksi erillistä maksua kunnossapitotoiminnasta. Muutosten odotetaan lisäävän suoritustuottoja muutama tuhat euroa.

## **Tieliikenne**

**Ajokorttien ja henkilö lupien hakemuskäsittelyyn liittyvät suoritteiden** ryhmässä päivitetäisiin kohtien 2.1.9 – 2.1.10 suoritenimikkeet uuden kesäkuussa voimaan tulevan tieliikennelain mukaisesti koskemaan liikkumisesteisen pysäköintitunnushakemusta.

**Erikoiskuljetusten liikenteenohjaukseen (EKL) liittyviä suoritteita** koskevassa kohdassa poistettaisiin nykyinen EKL-korttia koskeva suorite ja sen tilalle lisättäisiin uutena suoritenimikkeenä päätös erikoiskuljetusten liikenteenohjaajaoikeudesta (EKL) 40 euroa. Maksu sisältäisi myös kortin toimittamisen. Uuden tieliikennelain myötä lupaharkinta muuttuu olennaisesti aiemmasta, mikä lisää suoritteeseen tuottamiseen kuluva työaika. Tällaisia maksuja arvioidaan vuoden 2020 aikana tulevan perittäväksi pari sataa.

**Vaarallisten aineiden ajolupakoulutukseen ja ajolupiin sekä turvallisuusneuvonantaja-tutkintoon liittyviin suoritteisiin** lisättäisiin perustuen lakiin vaarallisten aineiden kuljetuksesta (719/1994) ja sen nojalla annettuun Liikenne- ja viestintäviraston määräykseen uutena suoritenimikkeenä ADR-koulutusohjelman hyväksyminen, jonka maksu olisi 130 euroa. Suoritemaksutuoton arvioidaan tänä vuonna olevan noin 2 000 euroa.

**Muita suoritteita koskevassa kohdassa** päivitetäisiin suoritenimike poikkeus ajo-oikeutta koskevista ikävaatimuksista muotoon ikäpoikkeuslupan hakemusmaksu.

Ajoneuvolain kokonaisuudistuksen ja autojen ja perävaunujen puiteasetuksen soveltamisen perusteella päivitetäisiin **ajoneuvon, osan, järjestelmän ja erillisen teknisen yksikön tyyppihyväksyntään liittyviä suoritteita** koskevaa kohtaa. Suurelta osin on kyse termipäivityksistä, eikä muutosehdotuksilla odoteta olevan tuottovaikutuksia aiempaan suoritemaksuarvioon verrattuna. Kohtaan sisältyisi uutena suoritenimikkeenä ajoneuvon EU-yksittäishyväksyntä, josta perittäisiin sama työtuntimaksu kuin muusta hyväksyntätyöstä (kohta 3.8). Uuden EU-yksittäishyväksyntäsuoritteen vuoden 2020 suoritemäärän arvioidaan olevan erittäin vähäinen.

Samoin perustein **ajoneuvon tyyppitietojen tallennusta** koskevassa kohdassa lisättäisiin suoritenimikkeisiin 4.1 ja 4.2 EU-tyyppihyväksyntä EY-tyyppihyväksynnän lisäksi, koska molemmat ovat mahdollisia.

Kohtien 3A ja 4A muutokset tulisivat siirtymäsäännöksellä voimaan 1.9.2020, jolloin ne korvaisivat kohdat 3 ja 4, joiden voimassaolo päättyy 31.8.2020.

**Ennakoilmoitussuoritteisiin 5A** lisättäisiin uutena suoritenimikkeenä ajoneuvon ennakoilmoitus tai ennakoilmoituksen uusintatulostus, sähköinen vaatimustenmukaisuustodistus (eCoC), josta perittävä maksu olisi 20 euroa (ehdotuksen kohta 5.2). Ennakoilmoituksella tarkoitetaan uuden tai keskeneräisen ajoneuvon tietojen ilmoittamista rekisterinpitäjälle eli Traficomille ennen ajoneuvon ensimmäistä käyttöönottoa ja ensirekisteröintiä. Ennakoilmoitus on vaihtoehto rekisteröintikatsastukselle tai yksittäishyväksynnälle. Ennakoilmoituksen voi tehdä vaatimukset täyttävä ajoneuvon valmistaja ja valmistajan edustaja tai jos ajoneuvon on tuonut maahan muu kuin valmistajan edustaja, ajoneuvon maahantuoja. Uusi suorite perustuu ennakoilmoitusmenettelyyn uuteen toiminnallisuuteen, ja sen käyttöönoton arvioidaan lisäävän vuonna 2020 kertyviä suoritetuottoja muutamilla tuhansilla, huomioitaessa uudesta suoritteesta kertyvät maksutuotot ja aiemmin tälle vuodelle budjetoitujen tyyppitietojen tallennuksesta ja nykyisestä ennakoilmoitussuoritteesta kertyvien suoritetuottojen vähentyminen. Uusi toiminnallisuus tulee käyttöön marraskuun alusta, ja kohta 5A korvaa 1.11.2020 lukien kohdan 5, jonka voimassaolo päättyy 31.10.2020.

Kohtaan 18, joka koskee **yleissuunnitelmien ja tiesuunnitelmien hyväksymiseen liittyviä suoritteita**, lisättäisiin uusina suoritenimikkeinä hyväksytyt päätökset muuttaminen, 1 000 euroa, yleissuunnitelman voimassaolon jatkamista koskeva päätös 1 000 euroa ja tiesuunnitelman voimassaolon jatkamista koskeva päätös 500 euroa. Suoritteet perustuvat lakiin liikennejärjestelmästä ja maanteistä (503/2005), ja suoritemaksut kohdistuisivat ELY-keskuksiin ja Väylävirastoon.

Kohdasta 19 **tieliikennettä ja moottorikäyttöistä ajoneuvoa koskevat luvat**, poistetaan tarpeettomana poikkeuslupa tieliikenteen ajo- ja lepoajoista –suorite.

## VOIMAANTULO

Ehdotetaan, että asetusmuutos tulisi voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2020 kuitenkin siten, että tieliikenteen kohta 3A Ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen tyyppihyväksyntään sekä ajoneuvon EU-yksittäishyväksyntään ja alkolukon mallin

hyväksyntään liittyvät suoritteet ja kohta 4A Ajoneuvojen tyyppitietojen tallennus tulisivat voimaan 1.9.2020 ja että kohta 5A Ennakoilmoitussuoritteet tulisi voimaan 1.11.2020. Liitteen tieliikenteen kohdat 3 Ajoneuvon, osan, järjestelmän ja erillisen teknisen yksikön tyyppihyväksyntään liittyvät suoritteet ja 4 Ajoneuvojen tyyppitietojen tallennus ovat voimassa 31.8.2020 saakka ja kohta 5 Ennakoilmoitussuoritteet on voimassa 31.10.2020 saakka.